

Strukturované pozorování - Flandersův systém

UČITEL	
U1	Akceptuje žákovy pocity, projevuje sympatie konstruktivním způsobem.
U2	Chválí a povzbuzuje, žertuje, souhlasí s žakovým výkonem.
U3	Využívá, akceptuje, objasňuje a rozvíjí myšlenky žáků.
U4	Klade otázky, stimuluje žáky, nejde o řečnické otázky.
U5	Vykládá, sděluje, přednáší, uvádí své názory.
U6	Dává pokyny či příkazy.
U7	Kritizuje, uplatňuje svou autoritu, chce změnit žákovo nevhodné chování nebo činnost.
ŽÁK	
Z1	Klade dotazy, hledá oporu a pomoc u učitele.
Z2	Klade dotazy, hledá oporu a pomoc u spolužáků.
Z3	Sděluje, vysvětluje, uvádí názory – „tlakem“ a působením učitele (další osoby).
Z4	Sděluje, vysvětluje, uvádí své názory – z vlastní aktivity a motivace.
Z5	Řídí, modifikuje, poskytuje pomoc při činnosti druhého (druhých).
Z6	Probíhá zřejmá skupinová (nebo celotřídní) diskuse.
Z7	Žáci provádějí samostatnou učební činnost – bez zjevné interakce.
01	Ticho nebo zmatek ve třídě (nezřetelná komunikace).

Co můžeme Flandersovým systémem zachytit?

- Výskyt jednotlivých kategorií (frekvenční analýza)
- Jaká je proporce učitelovy řeči a Jaká je proporce řeči žáka?
- Jaká je posloupnost, pořadí kategorií (sekvenční analýza)?
- Jaká je frekvence kategorií „nepřímého působení“ učitele vzhledem k „přímému působení“?

Pozorovací arch			
Jméno učitele/učitelky²		Datum pozorování	
		Předmět	
		Čas	
Třída/ročník		Věk žáka	

Legenda: nepoužívá -; zkouší, snaží se +; zvládá *

Pozorné naslouchání

Vědomě nastaví celé tělo k žákovi/žákyni, jemuž/jíž naslouchá

Vhodně vyzývá žáka/žákyni k pokračování

Čas od času shrnuje to, co bylo žákem/žákyní řečeno

Dává žákovi/žákyni pozitivní zpětnou vazbu

Dokáže vhodně odmítnout návrhy a názory žáka/žákyně, se kterými nesouhlasí

Učitel vnímá a respektuje opačné pohlaví

Jiné

Dodržování pravidel diskuse

Ujistí se o tom, že tématu diskuse žáci/žákyně rozumějí

Rozvíjí myšlenky žáků/žákyně

Řídí diskusi žáků/žákyně

Určuje pořadí diskutujících

Dává žákům/žákyním potřebný čas na rozmyšlení odpovědi/reakce

Vyhodnotí smysl a úspěšnost diskuse

Jiné

² Studující se zaměří ne jednu vybranou učitelku/učitele na videozáznamu.